

EEN STERK MEESTER- LEERLINGTRAJECT

HANDREIKING
Inspiratie & Tips

A photograph of two men in a traditional mill. They are wearing white shirts and dark aprons. One man is standing on a platform, leaning over a large wooden machine. The other man is kneeling on the floor, holding a large white sack. The machine is made of dark wood and has a large hopper on top. The background shows a stone wall and a window with a grid pattern. The lighting is warm and focused on the men and the machine.

Beurzen vakmanschap

Alle informatie
+ documentatie Infosessie 03 mei 2023

<https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/cultuur/cultureel-erfgoed/subsidies/beurzen-voor-het-doorgeven-van-vakmanschap-een-meester-leerlingtraject>

LINK:
<https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/cultuur/cultureel-erfgoed/subsidies/beurzen-voor-het-doorgeven-van-vakmanschap-een-meester-leerlingtraject>

HANDREIKING

- Initiatief Werkplaats immaterieel erfgoed.
- Opgebouwd uit interviews met experts uit de erfgoedsector.
- Volgorde anders dan aanvraagdocument.
- Opgebouwd rond 4 thema's (krachtlijnen):
 - Het vakmanschap
 - Meester en leerling
 - Het leertraject
 - Duurzaam doorgeven
- Richtvragen & tips om traject vorm te geven.

HANDREIKING OP WWW.IMMATERIEELERFGOED.BE

The screenshot displays the website's interface. At the top, there is a navigation bar with a 'MENU' button on the left and links for 'HOME', 'CONTACT', 'VEELGESTELDE VRAGEN', 'AANMELDEN', and 'NL' on the right. A search icon is also present. Below the navigation bar is a large hero image of several terracotta pots on a wooden floor, some containing soil and small plants. The main heading 'Toekomst geven' is centered over the image. Below the heading is a paragraph of text: 'Immaterieel erfgoed overleeft niet altijd vanzelf. Tijden veranderen, mensen ook. Onderneem actie om je erfgoed een toekomst te geven! Documenteren om te onthouden, vertellen waarover het gaat, nieuwe generaties warm maken, je kennis doorgeven, of gewoon een leuk project doen ... Zoek je een antwoord of inspiratie? Dit is dé plek.' Below the text is a white horizontal bar containing four circular icons: a calendar for 'IMMATERIEEL ERFGOED', a lightbulb for 'TOEKOMST GEVEN', an open book for 'KENNIS', and two speech bubbles for 'ACTUEEL'. At the bottom of the page, there are three buttons: 'voorbeelden van borgen', 'meester-leerlingtrajecten', and 'methodieken'.

MENU

HOME CONTACT VEELGESTELDE VRAGEN AANMELDEN NL

Startpagina > Toekomst geven

Toekomst geven

Immaterieel erfgoed overleeft niet altijd vanzelf. Tijden veranderen, mensen ook. Onderneem actie om je erfgoed een toekomst te geven! Documenteren om te onthouden, vertellen waarover het gaat, nieuwe generaties warm maken, je kennis doorgeven, of gewoon een leuk project doen ... Zoek je een antwoord of inspiratie? Dit is dé plek.

IMMATERIEEL ERFGOED TOEKOMST GEVEN KENNIS ACTUEEL

voorbeelden van borgen meester-leerlingtrajecten methodieken

BEOORDELINGS CRITERIA

- Belang en kwaliteit van het vakmanschap van de meester
- Duurzaam doorgeven van immaterieel erfgoed
- Maatschappelijke relevantie van het vakmanschap
- Kwaliteit van inhoud en uitwerking van het traject
- Samenwerking met externe partners

HET VAKMANSCHAP

HANDREIKING
Inspiratie & Tips

HET VAKMANSCHAP

Overheid weegt af in hoeverre het vakmanschap 'beurswaardig' is.

- Het belang en de kwaliteit van het vakmanschap van de **meester**
- Het traject draagt bij aan duurzaam doorgeven van **immaterieel erfgoed**.
- Het is **maatschappelijke relevant** om het vakmanschap door te geven.

HET VAKMANSCHAP

- Omschrijf het vakmanschap dat je wil doorgeven.
- Welke techniek(en) wil je doorgeven?
- Wees specifiek – kies wat je precies wil overdragen.
- Maak het begrijpelijk voor niet-kenners. Vermijd té veel vakterminologie.
- Hoe situeert het vakmanschap zich binnen het vakgebied?

VAKMANSCHAP = IMMATERIEEL ERFGOED?

- Erfgoed dat leeft in de hoofden en handen van mensen.
- Oude techniek doorgegeven van generatie op generatie.
- Levende praktijk. Het vakmanschap wordt vandaag nog beoefend.
- Erfgoedgemeenschap. Wie beoefent het?
- Eventueel erkend op Inventaris Vlaanderen voor immaterieel erfgoed?
- Is het vakmanschap al gekend op website www.immaterieelerfgoed.be?
- Doorgeven om de praktijk levend te houden.
- Bij twijfel – leg je vraag voor aan Werkplaats immaterieel erfgoed

MAATSCHAPPELIJKE RELEVANTIE

- Immaterieel is kwetsbaar omdat het leeft in de hoofden en handen van mensen. Door kennis en vaardigheden door te geven, blijven ze verder leven.
- Welk nut heeft het doorgeven van het vakmanschap voor de samenleving? Dreigt het vakmanschap verloren te gaan? Gaat het om vernieuwing in het vak? Sluit het aan bij maatschappelijke tendensen (duurzaamheid, lokaal, ecologie, ...)?
- Wat als het niet meer zou bestaan?

MEESTER & LEERLING

HANDREIKING
Inspiratie & Tips

MEESTER & LEERLING

Meester & leerling zijn in het traject **gelijkwaardige** partners.

Kwaliteiten van de meester en de gedrevenheid van de leerling om te groeien en de verworven kennis uit te dragen, zijn krachtige elementen.

Voortraject waarin tijd is genomen om kennis te maken, vertrouwen op te bouwen, verwachtingen uit te wisselen en afspraken vast te leggen in een **overeenkomst**.

MEESTER IN JE VAK

De kwaliteit en het belang van het vakmanschap van de meester.

- Curriculum vitae (cv) en eventueel portfolio.
- Expertise, wat is jouw vakmanschap? Specialiteit binnen het vakgebied?
- Carrière, welke weg hebt je afgelegd? Opleiding, werkervaring, (...)
- Realisaties, kwaliteiten, netwerk, (...)
- Passie. De liefde voor je vak.
- Beperk je tot informatie die in relatie staat het vakmanschap of dit ondersteunt.
- Ben je bereid om je kennis door te geven? (Idee is niet auteursrechtelijk beschermd).

LEERLING+

- Een leerling start zelden van nul. Welke bagage breng jij mee?
Curriculum vitae (cv) en eventueel portfolio.
- Voorkennis hoeft niet in rechte lijn te staan tot vakmanschap in dit traject.
- Kruisbestuiving is denkbaar.
- Voorkennis is een pluspunt.
Belangrijker is wat je na het traject met het vakmanschap wil doen.
- Wat zijn je plannen na het traject. Welke verhaal, droom wil je vorm geven?
- Waarom wil je je het vakmanschap eigen maken?

IS ER EEN 'KLIK'

- Een traject kan tot twee jaar duren = lang en intensief samenwerken.
- Waarom kies je voor elkaar?
- 'Klik' = inspireren, uitdagen, groeien en problemen het hoofd bieden.
- Neem tijd om te voelen, elkaar te leren kennen en verwachtingen uit te spreken.
- Werk al eens een dag samen, bezoek het atelier, werk samen het dossier uit.
- Wees eerlijk met jezelf. Zie je het functioneren met de andere persoon?
- Zorg dat je beiden voelbaar aanwezig bent in het dossier. Schrijf je motivatie zelf.

ZAKELIJK EN CREATIEF SAMENWERKEN

- Handleiding en FAQ Departement Cultuur, Jeugd en Media van Vlaamse Overheid
- Scheiding leertraject en commercieel productieproces
- Impact op sociaal statuut (ziekte, leefloon en werkloosheid)
- Auteursrecht op creaties.
- Belangrijk: Een idee is niet auteursrechtelijk beschermd – bewustzijn.
- Eerstelijnsadvies op maat www.cultuurloket.be/contact
Juridisch of zakelijk adviseur of fiscaal expert.
Kennisbank informatie over werken en ondernemen in de cultuursector.
www.cultuurloket.be/kennisbank

HET LEERTRAJECT

HANDREIKING
Inspiratie & Tips

HET LEERTRAJECT

Intensieve leervorm met **meerwaarde** t.o.v. reguliere onderwijs.

Een helder, concreet en gedetailleerd uitgewerkt **leerplan** geeft de overheid inzicht in hoe de kennisoverdracht zal verlopen.

En dit gekoppeld aan een **realistische** timing en kostenraming.

Belangrijk om hier werk van te maken!

LEERTRAJECT ↔ REGULIERE OPLEIDING

- (Max.) 2 jaar opleiding in een intensief 1-op-1 verhaal is een 'exclusieve' leervorm.
- Is meester-leerlingtraject de **meest aangewezen vorm**?
- Motiveer de **meerwaarde** van de meester t.o.v. reguliere onderwijs.
- Uitzoeken/vergelijken wat het reguliere onderwijs te bieden heeft.
Vraag **leerprogramma's** op bij bv. CVO, Syntra, vakopleidingen,
- Aangeraden = eerst bestaande opleiding te volgen voor je verder te bekwamen.

LEERTRAJECT VORMGEVEN

- **Inhoudelijk leerplan**

Gedetailleerd leerplan van theoretische kennis en in te oefenen vaardigheden, nodig om het vakmanschap in de vingers te krijgen.

- **Leermethode**

Wijze waarop de kennis wordt doorgegeven.

Theorie/praktijk, fases, modules, doelstellingen, studiebezoeken, eindproef, toonmoment?

- **Tijdspad**

Realistische periode en intensiteit om vakmanschap goed in de vingers te krijgen.

Maak concrete afspraken over dag en uur waarop jullie samenkomen.

JE ONTVANGT EEN BEURS

- Max. 30.000 € - forfaitair bedrag.
- Kostenraming indicatief – Alle kosten die nodig zijn om het traject te lopen.

Bv. materiaal, werkkledij, reis- en verblijfkosten, tijdsderving, verzekering, locatie, partner, toonmoment,

- Zorg voor een **logische lijn tussen leertraject en kostenraming**.
- Leg vast wie welk deel krijgt en waarvoor.
- Verdeel het budget met oog voor engagement van alle partijen.
- De beurs is op naam. Je kan ze niet doorgeven.
- Stoppen = terugbetalen! Je gaat een engagement aan.

DUURZAAM DOORGEVEN

HANDREIKING
Inspiratie & Tips

DUURZAAM DOORGEVEN

Het traject brengt het vakmanschap terug naar **Vlaanderen** of versterkt het.

Het vakmanschap krijgt een **toekomst**perspectief.

Documenteren maakt de kennis toegankelijk voor publiek.

Samenwerking met erfgoedpartners of externe organisaties.

ACTIEVE KENNISDELING

Het traject is het begin van een nieuw verhaal voor het vakmanschap.

- De leerling blijft na het traject het vakmanschap **beoefenen**.
- Via 'projecten' bereikt het vakmanschap een **breder publiek**.
- In het ideale scenario groeit de leerling uit tot een **nieuwe meester**.

DOCUMENTEREN & DUURZAAM BEWAREN

- **Weerklank** geven aan het project
sociale media, blog, een artikel in een tijdschrift, ...
 - **Documenteren** van het vakmanschap
video, foto, tekeningen en/of beschrijving van de techniek(en), ...
 - **Toegankelijk** maken voor het publiek
projectwebsite, boek/cursus, archief of collectie museum, Youtube, ...
- ❓ Meester-leerlingtraject pagina op www.immaterieelerfgoed.be
- ❓ Websites van de erfgoedcellen en landelijke dienstverleners.

WERKEN MET PARTNERS

Een traject is geen eiland. Maak gebruik van aanwezige expertise in Vlaanderen.

- Meerdere fases in het traject lenen zich tot samenwerken, zoals o.a.
 - opmaken van het aanvraagdossier
 - bezoek, studiereis en uitwisseling
 - innovatieve materialen & technieken
 - documenteren van het traject/vakmanschap
 - publieke performance (tentoonstelling, voorstelling, ...)
- Denk breed | erfgoedsector, bedrijfswereld, onderwijs, vakorganisaties, ...
- Leg vooraf contact en maak afspraken concreet.

INFORMATIE & ONDERSTEUNING

HANDREIKING
Inspiratie & Tips

INFORMATIE & ONDERSTEUNING

- **Algemene** informatie over de beurs

Departement Cultuur, Jeugd en Media | cultureelerfgoed@vlaanderen.be

- **Zakelijke**, juridisch en fiscaal advies

Cultuurloket | www.cultuurloket.be/contact

- **Inhoudelijke** ondersteuning : eerste aanspreekpunt → dispatching

Werkplaats immaterieel erfgoed | info@werkplaatsimmaterieelerfgoed.be

→ verwijst door naar Landelijke dienstverlenende organisaties en erfgoedcellen.

INHOUDELIJKE ONDERSTEUNING

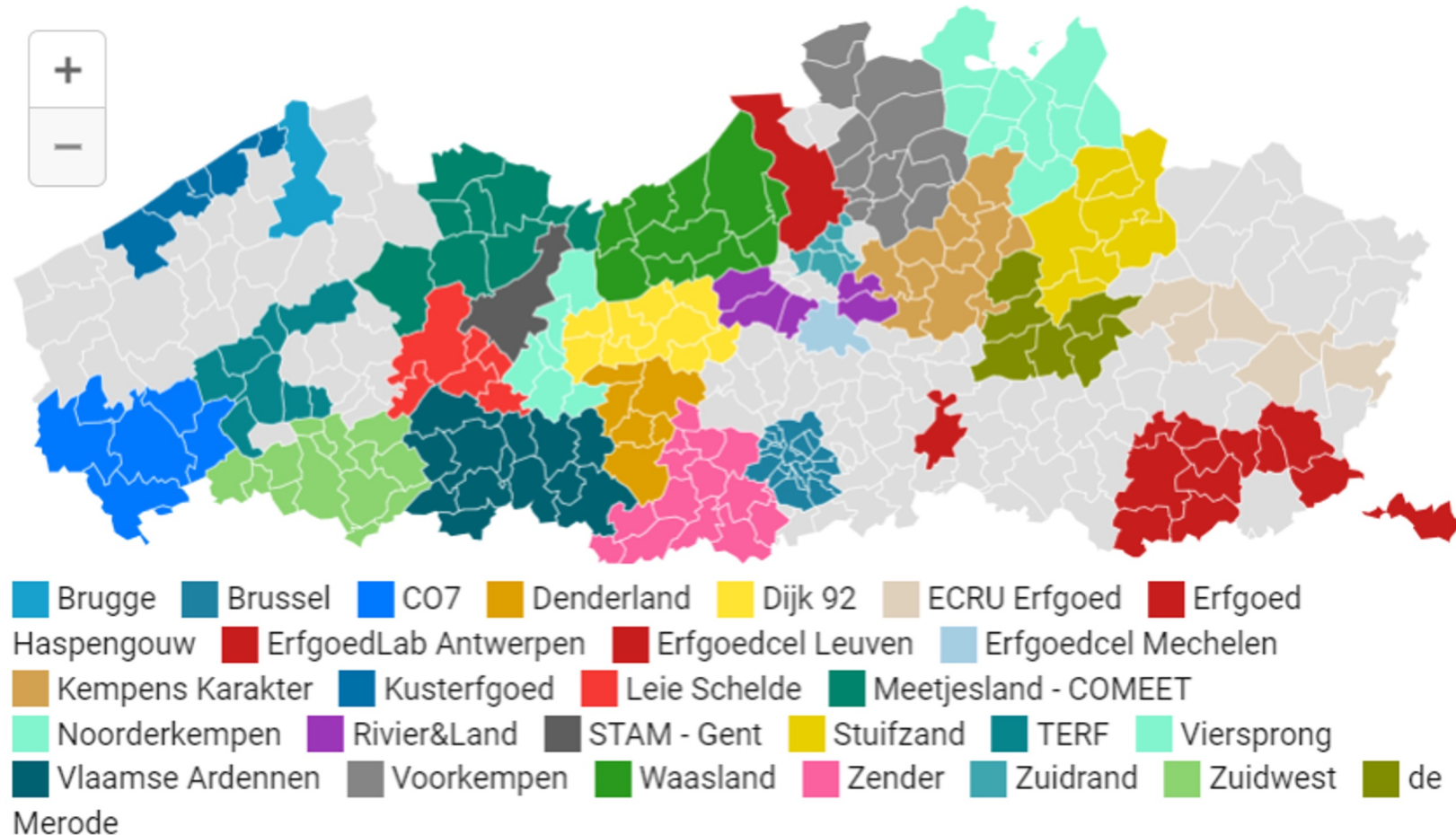
- **Verduidelijking** bij de vragen in het aanvraagdossier.
- **Verscherpen** van je idee.
- **Kritisch** nalezen en **bevragen** van je aanvraagdossier
- (Soms) **Redactie** van de tekst (taal en vormelijke tips)
- Erfgoedbeoefenaars met elkaar in **contact** brengen
- **Forum** om je project bij een breder publiek te brengen
- **Registratie** van je vakmanschap op www.immaterieelerfgoed.be

LANDELIJKE DIENSTVERLENENDE ORGANISATIES

Thematische dienstverlening

			
Eten en drinken, natuur en landbouw	Ambacht, vakmanschap en techniek	Religieus en levensbeschouwelijk erfgoed	Podiumkunsten & muziek
			
Feesten, rituelen en sociale gebruiken	Sport en spel	Vakmanschap & Erfgoed	

WWW.ERFGOEDCELLEN.BE

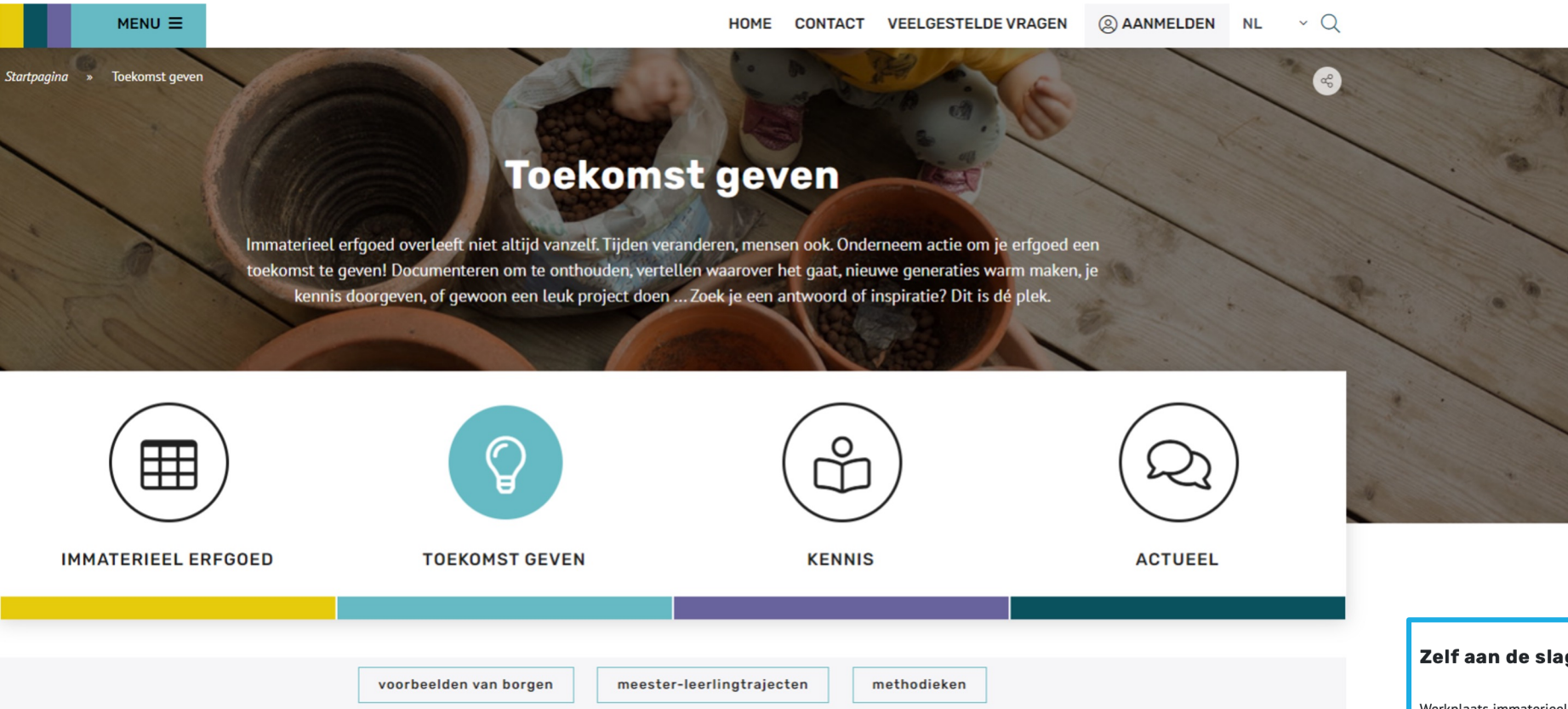
TOT SLOT

De overheid ontvangt jaarlijks veel sterke dossiers.

- Neem de lezer mee in je verhaal. Bouw je dossier helder leesbaar op.
- Straal passie uit, de liefde voor je vak!
- Schakel de hulp in van experts uit de erfgoedsector.
- Dien je traject pas in als het grondig is uitgewerkt en doordacht.
- Ook een goed dossier wordt niet altijd geselecteerd.

Bedankt en veel SUCCES !

HANDREIKING OP WWW.IMMATERIEELERFGOED.BE

Zelf aan de slag!

Werkplaats immaterieel erfgoed reikt je de hand om je idee en je aspiraties om te zetten naar een sterk traject. Met dit document vol tips en adviezen van experts ga je aan de slag! De handreiking kwam tot stand met de medewerking van Cemper, ETWIE, CAG, Erfgoedcel Brugge, Stad Brugge en Cultuurloket.

[Ga naar DE HANDREIKING](#)

[Ga naar DE WEGWIJS VOOR MEESTER-LEERLINGEN](#)

WERKPLAATS
IMMATERIEEL
ERFGOED

Vlaanderen
verbeelding werkt